FAN, TA'LIM, TEXNOLOGIYA VA ISHLAB CHIQARISH INTEGRATSIYASI ASOSIDA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
VOLUME-3, ISSUE-10

БОЛАЛАР СТОМАТОЛОГИК КАСАЛЛИКЛАРИНИ АЗОТ ОКСИДИ БИЛАН ТИНЧЛАНТИРИШ ЁРДАМИДА ТЕРАПЕВТИК ДАВОЛАШНИНГ УЗОҚ МУДДАТЛИ НАТИЖАЛАРИНИ ЎРГАНИШ.

Давлатбаев Хасан Махмудович., Қурбанов Дилшод Фархадович., Каримов Расулбек Хасанович.
Урганч давлат тиббиёт институти.

Мавзунинг долзарблиги. Болалар орасида кариес, пульпит ва бошқа стоматологик касалликларнинг учраши уларни ўз вақтида ва сифатли даволашни талаб қилади. Бироқ стоматологик муолажалар билан боғлиқ қўрқув, оғриқдан хавотирланиш ва психологик ноқулайлик боланинг даволаш жараёнида ҳамкорлик қилишига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Азот оксиди ва кислород аралашмаси ёрдамида амалга ошириладиган ингаляцион седация боланинг хавотирини камайтириш ва муолажани енгилроқ ўтказиш имконини беради. Шу билан бирга, мазкур усулнинг узоқ муддатли натижаларини ўрганиш, жумладан, даволанган тишларнинг ҳолати, кариеснинг қайта ривожланиши, такрорий мурожаатлар сони ва болаларнинг стоматологик муолажаларга нисбатан муносабатини баҳолаш долзарб ҳисобланади.

Тадқиқотнинг мақсади. Болалар стоматологик касалликларини азот оксиди ёрдамида тинчлантириш шароитида терапевтик даволашнинг узоқ муддатли клиник натижаларини баҳолаш ва усулнинг самарадорлигини аниқлаш.

Материаллар ва усуллар. Тадқиқотга терапевтик стоматологик даволашга муҳтож болаларни киритиш режалаштирилади. Асосий гуруҳда даволаш азот оксиди ва кислород аралашмаси ёрдамида ингаляцион седация шароитида, таққослаш гуруҳида эса седациясиз ёки стандарт психологик мослаштириш усуллари қўлланилган ҳолда амалга оширилади. Даволашдан кейин 6, 12 ва 24 ойда клиник кўриклар ўтказилиб, пломбаларнинг сақланиши, кариеснинг қайталаниши, асоратлар, қайта даволаш эҳтиёжи ва болаларнинг стоматологик муолажаларга муносабати баҳоланади. Олинган маълумотлар тегишли статистик усуллар ёрдамида таҳлил қилинади.

Кутилаётган натижалар. Азот оксиди ёрдамида седация қўллаш болаларнинг стоматологик муолажаларга нисбатан хавотирини камайтириш, даволаш жараёнида ҳамкорлигини яхшилаш ва муолажаларни сифатли бажаришга ёрдам бериши кутилмоқда. Узоқ муддатли кузатув натижалари мазкур усулнинг клиник самарадорлигини, даволанган тишларнинг сақланиш

ҳолатини ва такрорий стоматологик ёрдамга эҳтиёжни баҳолаш имконини беради.

Хулоса. Болалар стоматологиясида азот оксиди ёрдамида ингаляцион седацияни қўллаш терапевтик даволаш жараёнини енгиллаштиришнинг истиқболли усулларидан биридир. Унинг узоқ муддатли самарадорлигини аниқлаш учун клиник натижаларни режали кузатиш, асоратлар ва қайта даволаш ҳолатларини таҳлил қилиш зарур. Тадқиқот натижалари болалар стоматологик амалиётида седация усулини мақсадга мувофиқ қўллаш бўйича илмий асосланган тавсиялар ишлаб чиқишга хизмат қилиши мумкин.

Фойдаланилган адабиётлар.

1. Курбанов Дилшод Фарходович, & Давлатбаев Хасан Махмудович. (2025). ФАКТОРЫ РИСКА И СВЯЗЬ С ДРУГИМИ ЛЕКАРСТВАМИ ПРИ СЕДАЦИИ АЗОТ ОКСИДОМ В ДЕТСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ. INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY SCIENCE, 2(4), 191–193. https://doi.org/10.5281/zenodo.15285560

2. Курбанов Дилшод Фарходович, & Давлатбаев Хасан Махмудович. (2025). ПОКАЗАНИЯ И ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ К СЕДАЦИИ АЗОТ ОКСИДОМ В ДЕТСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ. International Conference on Multidisciplinary Science, 3(4), 96–97. https://doi.org/10.5281/zenodo.15287364

3. Каримов Р., Рузметова Д., Бобожанов Й. ХОРАЗМ ВИЛОЯТИДА ЯШОВЧИ ХОМИЛАДОР АЁЛЛАРДА ЭПУЛИСНИНГ ОНА ОРГАНИЗМИГА ТАЪСИРИ //INTERNATIONAL SCIENTIFIC INNOVATION RESEARCH CONFERENCE; Vol. 3 No. 2 (2026): INTERNATIONAL SCIENTIFIC INNOVATION RESEARCH CONFERENCE; 71-72. – Center for Tech and Media Research, 2026.

4. Каримов Р., Қурбанов Д., Бобожанов Й. ХОРАЗМ ВИЛОЯТИДА ЯШОВЧИ БОЛАЛАРДА ЭПУЛИСНИНГ МОРФОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ //South Aral Region Medical Journal. – 2026. – Т. 2. – №. 1. – С. 153-160.